

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับอิหม่าม

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนครราชสีมา
สำหรับอิหม่าม

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอิหม่าม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม โดยแบ่งออกเป็น

3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทในด้านศาสนา

2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

2.3 บทบาทในการบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

2. กรุณาตอบคำถามทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายอิบรอฮีม ตาเยะ

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส

สำหรับอิหม่าม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับข้อของท่าน

1. อายุ

 40-30 ปี 50-41 ปี 60-51 ปี 61 ปีขึ้นไป

2. การศึกษาในภาคสามัญ

 ไม่ได้เรียน ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี อื่นๆ

3. การศึกษาในภาคศาสนา

 อิบติคาลัย มุตาวัสซิเตาะห์ ชานาวิย กุลลิยะห์ ปอเนาะ อื่นๆ.....

4. อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดของท่านคืออาชีพอะไร

 เกษตรกรรม รับจ้าง รับราชการ ค้าขาย อื่นๆ.....

5. รายได้ต่อเดือน

 น้อยกว่า 6,000 บาท 8,000-6,001 บาท 10,000-8,001 บาท 10,001 บาทขึ้นไป

6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่ามกี่ปี

 10-1 ปี 20-11 ปี 21ปีขึ้นไป

7. การปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของท่านเป็นเช่นไร ท่านสามารถ ✓ ได้มากกว่า 1 ข้อ

 ท่านได้จัดทำแผนการในการทำงาน ท่านมีการประชุมระหว่างลูกบ้านกับคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงาน

- ท่านได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานให้กับประชาชน
- ท่านได้มีการประเมินผลในการทำงานต่างๆในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอิหม่ามในการพัฒนาชุมชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้อด้วยความเข้าใจและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน ด้วยกำหนดรายละเอียดของระดับคะแนนของบทบาทดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	มีบทบาทมากที่สุด
4	หมายถึง	มีบทบาทมาก
3	หมายถึง	มีบทบาทปานกลาง
2	หมายถึง	มีบทบาทน้อย
1	หมายถึง	มีบทบาทน้อยสุด

1. บทบาทในด้านศาสนา	บทบาทของอิหม่าม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำการละหมาดทุก 5 เวลา					
2. ท่านได้จัดหาบุคคลอ่านคุตบะห์ในวันศุกร์ทุกสัปดาห์					
3. ท่านได้ออกเยี่ยมเยียน เพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ ในเรื่องศาสนา					
4. ท่านเป็นผู้ไกล่เกลี่ยในข้อพิพาทต่างๆ ในชุมชน					
5. ท่านประชาสัมพันธ์เรื่องการเข้าอบรมก่อนการแต่งงานของ เยาวชน ชาย หญิง					
6. ท่านให้มีการอบรมก่อนการแต่งงานของเยาวชน ในชุมชน					
7. ท่านได้มีหน้าที่ในการจัดทำพิธีการแต่งงานตามหลักศาสนา					
8. ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่อง การแต่งงานและการหย่าร้าง					
9. ท่านได้มีหน้าที่ในการจัดทำพิธีงานศพตามหลักศาสนา					

1. บทบาทในด้านศาสนา	บทบาทของอิหม่าม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. ท่านได้แบ่งมรดกของผู้ที่เสียชีวิตต่อญาติที่ได้รับสิทธิในมรดก					
11. ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่องการแบ่งมรดก					
12. ท่านจัดกิจกรรมละศีลอดที่มีสยิดในเดือนรอมฎอน					
13. ท่านจัดกิจกรรม ออดิกาฟในเดือนรอมฎอน					
14. ท่านได้เก็บชะกาตในชุมชนของท่านเสมอ					
15. ท่านจัดจ่ายชะกาตให้กับบุคคลที่มีสิทธิ์รับชะกาต					

2. บทบาทในการศึกษา	บทบาทของอิหม่าม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนในด้านศาสนาและสามัญ ในชุมชน					
2. ท่านได้จัดหางบประมาณสนับสนุนในการศึกษาในชุมชน					
3. ท่านได้มีการพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนตาดีกา					
4. ท่านเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของโรงเรียนตาดีกา					
5. ท่านได้จัดกิจกรรมและจัดการในโรงเรียนตาดีกา					
6. ท่านได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กในช่วงประถมศึกษาในรูปแบบโรงเรียนตาดีกา					
7. ท่านได้เป็นผู้สอนในโรงเรียนตาดีกา					
8. ท่านได้จัดการศึกษาเรียนรู้ในมัสยิดเป็นประจำ					
9. ท่านมีหน้าที่เป็นผู้สอนที่มีสยิดประจำชุมชน					
10. ท่านได้จัดทำห้องสมุดประจำชุมชน					
11. ท่านได้จัดกิจกรรม ค่าจริยธรรม					

2. บทบาทในด้านการศึกษา	บทบาทของอิหม่าม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. ท่านได้จัดการเรียนกัรออาตี (อัล-กรอาน) ในชุมชน					
13. ท่านได้จัดกิจกรรมเรียนรู้ในการออกคอะวะห์ประจำเดือน					
14. ท่านได้บรรยายในเรื่องศาสนาเป็นประจำ					
15. ท่านมีการแนะนำแนวการศึกษาต่อสำหรับชุมชน					

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	บทบาทของอิหม่าม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านเป็นผู้มีอำนาจที่จะตัดสินใจในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด					
2. ท่านมีส่วนในการเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด					
3. ท่านมีการแบ่งหน้าที่ในการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอย่างชัดเจน					
4. ท่านใช้หลักการปรึกษา (ชูรอ) ในการบริหารคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด					
5. ท่านสามารถนำเสนอนโยบายการบริหารในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด					
6. ท่านสามารถนำนโยบายมาปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม					
7. ท่านเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน					
8. ในการบริหารงานของท่านได้มีการประชุมทุกสัปดาห์					
9. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน					
10. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับ อ.บ.ต.					
11. ท่านสำรวจความต้องการของประชาชน เพื่อนำเสนอให้กับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐ					

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	บทบาทของอิหม่าม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. ท่านให้ความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐที่มาปฏิบัติหน้าที่ในชุมชน					
13. ท่านสามารถประสานงานในเรื่องต่างๆ กับองค์กรต่างๆของภาครัฐ เช่น ขอความช่วยเหลือในกรณีต่างๆ					
14. ในกรณีมีโครงการจากภาครัฐ ท่านมีส่วนร่วมในคณะกรรมการอยู่เสมอ					
15. การบริหารงานในด้านต่างๆ ท่านได้มีการติดตามผลทุกครั้ง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

3. ท่านมีปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ในการพัฒนาชุมชนของท่านเป็นอย่างไร

3.1 ปัญหา

3.1.1 ปัญหาบทบาทในด้านศาสนา

.....

.....

.....

3.1.2 ปัญหาบทบาทในด้านการศึกษา

.....

.....

.....

3.1.3 ปัญหาบทบาทในด้านการบริหาร

.....

.....

.....

3.2 แนวทางในการแก้ไข

3.2.1 บทบาทในด้านศาสนา

.....
.....
.....

3.2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

.....
.....
.....

3.2.3 บทบาทในด้านการบริหาร

.....
.....
.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างเพื่อการวิจัย
เรื่อง
บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับอิหม่าม

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส

สำหรับอิหม่าม

*****

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอิหม่าม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทในด้านศาสนา

2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

2.3 บทบาทในการบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไข

2. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

นายอิบรอฮีม ตาเยะ

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับอิหม่าม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาตอบตามความเป็นจริง

1. ท่านมีอายุกี่ปี
2. ท่านมีระดับการศึกษาในภาคสามัญอยู่ในระดับไหน
3. ท่านมีระดับการศึกษาในภาคศาสนาอยู่ในระดับไหน
4. อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดของท่านคืออาชีพอะไร
5. รายได้ต่อเดือนของท่านเท่าไร
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่ามกี่ปี
7. การปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของท่านเป็นเช่นไร

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม

1. บทบาทในด้านศาสนา

- 1.1 ท่านเป็นผู้ดำเนินการละหมาดทุก 5 เวลาหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1.2 ในการอ่านคุตบะห์ในวันศุกร์ท่านได้เลือกบุคคลอย่างไรในการอ่านคุตบะห์
- 1.3 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการสอบถามปัญหาต่างๆ ในชุมชน
- 1.4 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- 1.5 ท่านมีวิธีคัดเลือกเยาวชนอย่างไร ในการเข้าอบรมก่อนการแต่งงาน
- 1.6 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการจัดพิธีการแต่งงาน
- 1.7 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการจัดพิธีงานศพ
- 1.8 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการแบ่งมรดก
- 1.9 ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่องศาสนาหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1.10 ท่านได้จัดกิจกรรมในด้านศาสนาอะไรบ้างและเพราะเหตุใด
- 1.11 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการเก็บชะกาตในชุมชนและเก็บจากบุคคลใดบ้าง
- 1.12 ท่านใช้หลักการอะไรในการจัดจ่ายชะกาตและบุคคลใดบ้างที่มีสิทธิรับชะกาต

2. บทบาทในด้านการศึกษา

- 1.1 ท่านได้จัดการการศึกษาในชุมชนอย่างไรบ้าง
- 1.2 ท่านได้ส่งเสริมกิจกรรมเรียนรู้ในเรื่องศาสนาและสามัญในชุมชนหรือไม่เพราะเหตุใด
- 1.3 ท่านบริหารโรงเรียนตาดิกาใช้งบประมาณจากแหล่งใด
- 1.4 ในโรงเรียนตาดิกาท่านมีตำแหน่งอะไรบ้างและมีวิธีการทำงานอย่างไร
- 1.5 ท่านได้สอนในโรงเรียนตาดิกาหรือไม่เพราะเหตุใด
- 1.6 ท่านใช้เกณฑ์อย่างไรในการหาครูสอนโรงเรียนตาดิกา
- 1.7 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีสยิดหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1.8 ท่านได้จัดทำห้องสมุดในชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1.9 ในชุมชนของท่านได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ถ่ายจริยธรรม การออกคณะวัให้กับเยาวชนหรือไม่เพราะเหตุใด
- 2.10 ท่านได้จัดกิจกรรมบรรยายประจำสัปดาห์หรือไม่เพราะเหตุใด
- 2.11 ท่านมีการแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับเยาวชนหรือไม่เพราะเหตุใด

3. บทบาทในด้านการบริหาร

- 3.1 การทำงานในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดท่านได้มีการบริหารงานอย่างไรเพราะเหตุใด
- 3.2 ท่านได้เสนอนโยบายอะไรในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เพราะเหตุใด
- 3.3 ท่านได้นำนโยบายมาปฏิบัติ หรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.4 ท่านใช้หลักการอย่างไรในการบริหารในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- 3.5 ท่านได้ใช้เกณฑ์อะไรในการเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- 3.6 ท่านได้แบ่งหน้าที่อย่างไร ในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด และมีฝ่ายอะไรบ้าง
- 3.7 การบริหารงานได้มีการประชุมหรือไม่เพราะเหตุใด
- 3.8 ท่านเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.9 ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับผู้ใหญ่อบ้านหรือ อ.บ.ต. หรือไม่เพราะเหตุใด
- 3.10 ท่านสำรวจความต้องการของประชาชนด้วยวิธีการอย่างไร
- 3.11 ในการบริหารงานท่านได้มีการประสานงานหรือได้รับความร่วมมือจากองค์กรใดบ้าง
- 3.12 การบริหารงานนั้นมีการติดตามผลหรือไม่เพราะเหตุใด

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง ที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

3. ท่านมีปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ในการพัฒนาชุมชนของท่านเป็นอย่างไร

3.1 ปัญหา

- 3.1.1 ปัญหาบตบาทในด้านศาสนา
- 3.1.2 ปัญหาบตบาทในด้านการศึกษา
- 3.1.3 ปัญหาบตบาทในการบริหาร

3.2 แนวทางในการแก้ไข

- 3.2.1 บตบาทในด้านศาสนา
- 3.2.2 บตบาทในด้านการศึกษา
- 3.2.3 บตบาทในการบริหาร

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนครราชสีมา
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอิหม่าม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม โดยแบ่งออกเป็น
3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทในด้านศาสนา

2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

2.3 บทบาทในการบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

2. กรุณาตอบคำถามทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายอิบรอฮีม ตาเยะ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านคิดว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

ข้อมูลทั่วไป	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. อายุ ☐ 40-30 ปี ☐ 50-41 ปี ☐ 60-51ปี ☐ 61 ปีขึ้นไป				
2. การศึกษาในภาคสามัญ ☐ ไม่ได้เรียน ☐ ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า ☐ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี ☐ อื่นๆ				
3. การศึกษาในภาคศาสนา ☐ อิบติดาอีย ☐ กุลลียะห์ ☐ มุตาวาสิตะยะ ☐ ปอเนาะ ☐ ชานาวิห ☐ อื่นๆ.....				

ข้อมูลทั่วไป	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	+1	
4. อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดของท่านคืออาชีพอะไร ☐ เกษตรกรรม ☐ รับจ้าง ☐ รับราชการ ☐ ค้าขาย ☐ อื่นๆ.....				
5. รายได้ต่อเดือน ☐ น้อยกว่า6,000 บาท ☐ 8,000-6,001 บาท ☐ 10,000-8,001 บาท ☐ 10,001 บาทขึ้นไป				
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่ามกี่ปี ☐ ปี 10-1 ☐ ปี 20-11 ☐ ปีขึ้นไป 21				
7. ลักษณะการปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของ ท่านเป็นเช่นไร ท่านสามารถ ✓ ได้มากกว่า 1 ข้อ ☐ ท่านได้จัดทำแผนการในการทำงาน ☐ ท่านมีการประชุมระหว่างลูกบ้านกับคณะกรรมการ อิสลามประจำมัสยิด ☐ ท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงาน ☐ ท่านได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและ รูปแบบการทำงานให้กับประชาชน ☐ ท่านได้มีการประเมินผลในการทำงานต่างๆในชุมชน				

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้อ โดยความเข้าใจและพิจารณาข้อความดังกล่าว แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านได้พิจารณาไว้ ดังต่อไปนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

1. บทบาทในด้านศาสนา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำการละหมาดทุก 5 เวลา				
2. ท่านได้จัดหาบุคคลอ่านคุตบะห์ในวันศุกร์ทุกสัปดาห์				
3. ท่านได้ออกเยี่ยมเยียน เพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ ในเรื่องศาสนา				
4. ท่านเป็นผู้ไกล่เกลี่ยในข้อพิพาทต่างๆ ในชุมชน				
5. ท่านประชาสัมพันธ์เรื่องการเข้าอบรมก่อนการแต่งงานของเยาวชน ชาย หญิง				
6. ท่านให้มีการอบรมก่อนการแต่งงานของเยาวชนในชุมชน				
7. ท่านได้มีหน้าที่ในการจัดทำพิธีการแต่งงานตามหลักศาสนา				
8. ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่อง การแต่งงานและการหย่าร้าง				
9. ท่านได้มีหน้าที่ในการจัดทำพิธีงานศพตามหลักศาสนา				
10. ท่านได้แบ่งมรดกของผู้ที่เสียชีวิตต่อญาติที่ได้รับสิทธิในมรดก				
11. ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่องการแบ่งมรดก				
12. ท่านจัดกิจกรรมละศีลอดที่มีสยิดในเดือนรอมฎอน				
13. ท่านจัดกิจกรรม ออดิกาฟในเดือนรอมฎอน				
14. ท่านได้เก็บชะกาตในชุมชนของท่านเสมอ				
15. ท่านจัดจ่ายชะกาตให้กับบุคคลที่มีสิทธิรับชะกาต				

2. บทบาทในด้านการศึกษา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. ท่านส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนในด้านศาสนาและสามัญ ในชุมชน				
2. ท่านได้จัดหางบประมาณสนับสนุนในการศึกษาในชุมชน				
3. ท่านได้มีการพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนตาดีกา				
4. ท่านเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของโรงเรียนตาดีกา				
5. ท่านได้จัดกิจกรรมและจัดการในโรงเรียนตาดีกา				
6. ท่านได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กในช่วงประถมศึกษาในรูปแบบโรงเรียนตาดีกา				
7. ท่านได้เป็นผู้สอนในโรงเรียนตาดีกา				
8. ท่านได้จัดการศึกษาเรียนรู้ในมัสยิดเป็นประจำ				
9. ท่านมีหน้าที่เป็นผู้สอนที่มีสยิดประจำชุมชน				
10. ท่านได้จัดทำห้องสมุดประจำชุมชน				
11. ท่านได้จัดกิจกรรม ค่ายจริยธรรม				
12. ท่านได้จัดการเรียนก๊ออาตี(อัล-กรูอาน) ในชุมชน				
13. ท่านได้จัดกิจกรรมเรียนรู้ในการออกคอะวะห์ประจำเดือน				
14. ท่านได้บรรยายในเรื่องศาสนาเป็นประจำ				
15. ท่านมีการแนะนำการศึกษาต่อสำหรับชุมชน				

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. ท่านเป็นผู้มีอำนาจที่จะตัดสินใจในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด				
2. ท่านมีส่วนในการเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด				

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	+1	+1	
3. ท่านมีการแบ่งหน้าที่ในการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอย่างชัดเจน				
4. ท่านใช้หลักการปรึกษา (ชูรอ) ในการบริหารคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด				
5. ท่านสามารถนำเสนอนโยบายการบริหารในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด				
6. ท่านสามารถนำนโยบายมาปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม				
7. ท่านเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน				
8. ในการบริหารงานของท่านได้มีการประชุมทุกสัปดาห์				
9. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน				
10. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับ อ.บ.ต.				
11. ท่านสำรวจความต้องการของประชาชน เพื่อนำเสนอให้กับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐ				
12. ท่านให้ความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐ ที่มาปฏิบัติหน้าที่ในชุมชน				
13. ท่านสามารถประสานงานในเรื่องต่างๆ กับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐ เช่น ขอความช่วยเหลือในกรณีต่างๆ				
14. ในกรณีมีโครงการจากภาครัฐ ท่านมีส่วนในคณะกรรมการอยู่เสมอ				
15. การบริหารงานในด้านต่างๆ ท่านได้มีการติดตามผลทุกครั้ง				

ตอนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านคิดว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

3.ท่านมีปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ในการพัฒนา ชุมชนของท่านเป็นอย่างไร	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
3.1 ปัญหา				
3.1.1 ปัญหาบทบาทในด้านศาสนา				
3.1.2 ปัญหาบทบาทในด้านการศึกษา				
3.1.3 ปัญหาบทบาทในด้านการบริหาร				
3.2 แนวทางในการแก้ไข				
3.2.1 บทบาทในด้านศาสนา				
3.2.2 บทบาทในด้านการศึกษา				
3.2.3 บทบาทในด้านการบริหาร				

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างเพื่อการวิจัย
เรื่อง
บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

*****

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอิหม่าม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทในด้านศาสนา

2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

2.3 บทบาทในการบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไข

2. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายอิบรอฮีม ตาเยะ

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย
เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านคิดว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของ
โต๊ะอิหม่าม

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

ข้อมูลทั่วไป	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. ท่านมีอายุกี่ปี				
2. ท่านมีระดับการศึกษาในภาคสามัญอยู่ในระดับไหน				
3. ท่านมีระดับการศึกษาในภาคศาสนาอยู่ในระดับไหน				
4. อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดของท่านคืออาชีพอะไร				
5. รายได้ต่อเดือนของท่านเท่าไร				
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่ามกี่ปี				
7. การปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของท่านเป็นเช่นไร				

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้อ โดยความเข้าใจและพิจารณาข้อความดังกล่าว
แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านได้พิจารณาไว้ ดังต่อไปนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

1. บทบาทในด้านศาสนา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1.1 ท่านเป็นผู้นำในการละหมาดทุก 5 เวลาหรือไม่ เพราะเหตุใด				
1.2 ในการอ่านคุตบะห์ในวันศุกร์ท่านได้เลือกบุคคลอย่างไรในการอ่านคุตบะห์				
1.3 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการสอบถามปัญหาต่างๆ ในชุมชน				
1.4 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท				
1.5 ท่านมีวิธีคัดเลือกเยาวชนอย่างไร ในการเข้าอบรมก่อนการแต่งงาน				
1.6 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการจัดพิธีการแต่งงาน				
1.7 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการจัดพิธีงานศพ				
1.8 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการแบ่งมรดก				
1.9 ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่องศาสนาหรือไม่ เพราะเหตุใด				
1.10 ท่านได้จัดกิจกรรมในด้านศาสนาอะไรบ้างและเพราะเหตุใด				
1.11 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการเก็บชะกาดในชุมชนและเก็บจากบุคคลใดบ้าง				
1.12 ท่านใช้หลักการอะไรในการจัดจ่ายชะกาดและบุคคลใดบ้างที่มีสิทธิรับชะกาด				

2. บทบาทในการศึกษา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
2.1 ท่านได้จัดการการศึกษาในชุมชนอย่างไรบ้าง				
2.2 ท่านได้ส่งเสริมกิจกรรมเรียนรู้ในเรื่องศาสนาและสามัญในชุมชนหรือไม่เพราะเหตุใด				

2. บทบาทในด้านการศึกษา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
2.3 ท่านบริหารโรงเรียนตาดีกาและใช้งบประมาณจากแหล่งใด				
2.4 ในโรงเรียนตาดีกาท่านมีตำแหน่งอะไรบ้างและมีวิธีการทำงานอย่างไร				
2.5 ท่านได้สอนในโรงเรียนตาดีกาหรือไม่เพราะเหตุใด				
2.6 ท่านใช้เกณฑ์อย่างไรในการหาครูสอนโรงเรียนตาดีกา				
2.7 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มัสยิดหรือไม่ เพราะเหตุใด				
2.8 ท่านได้จัดทำห้องสมุดในชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด				
2.9 ในชุมชนของท่านได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ค่ายจริยธรรม การออกคณะห้ให้กับเยาวชนหรือไม่เพราะเหตุใด				
2.10 ท่านได้จัดกิจกรรมบรรยายประจำสัปดาห์หรือไม่เพราะเหตุใด				
2.11 ท่านมีการแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับเยาวชนหรือไม่เพราะเหตุใด				

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
3.1 การทำงานในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดท่านได้มีการบริหารงานอย่างไร เพราะเหตุใด				
3.2 ท่านได้เสนอนโยบายอะไรในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เพราะเหตุใด				
3.3 ท่านได้นำนโยบายมาปฏิบัติหรือไม่ เพราะเหตุใด				
3.4 ท่านใช้หลักการอย่างไรในการบริหารในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด				
3.5 ท่านได้ใช้เกณฑ์อะไรในการเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด				

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
3.6 ท่านได้แบ่งหน้าที่อย่างไร ในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด และมีฝ่ายอะไรบ้าง				
3.7 การบริหารงานได้มีการประชุมหรือไม่เพราะเหตุใด				
3.8 ท่านเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานหรือไม่ เพราะเหตุใด				
3.9 ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้านหรืออ.บ.ต. หรือไม่เพราะเหตุใด				
3.10 ท่านสำรวจความต้องการของประชาชนด้วยวิธีการอย่างไร				
3.11 ในการบริหารงานท่านได้มีการประสานงานหรือได้รับความร่วมมือจากองค์กรใดบ้าง				
3.12 การบริหารงานนั้นมีการติดตามผลหรือไม่เพราะเหตุใด				

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้างที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านคิดว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

3.ท่านมีปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ในการพัฒนา ชุมชนของท่านเป็นอย่างไร	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
3.1 ปัญหา				
3.1.1 ปัญหาบทบาทในด้านศาสนา				
3.1.2 ปัญหาบทบาทในด้านการศึกษา				
3.1.3 ปัญหาบทบาทในด้านการบริหาร				
3.2 แนวทางในการแก้ไข				
3.2.1 บทบาทในด้านศาสนา				
3.2.2 บทบาทในด้านการศึกษา				
3.2.3 บทบาทในด้านการบริหาร				

ภาคผนวก จ
หนังสือราชการ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.มูฮำหมัดซาคี เจ๊ะหะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง อย่างละ 1 ชุด

ด้วย นายอับรอฮิม ตาเยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส โดยมี ผศ.ดร.ฐิติมดี อापัทธนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา ฐิติระวีวงศ์)
หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 8322

ที่ ศษ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน รศ.คณนรรจน์ บากา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง อย่างละ 1 ชุด

ด้วย นายอিবรอฮิม ตาเยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส โดยมีอาจารย์ ผศ.ดร.ฐิติมดี อาพัทธนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา ฐิติระวีวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 832

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อ.ดร. ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง อย่างละ 1 ชุด

ด้วย นายอภิรอมิม ตาเยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส โดยมีอาจารย์ ผศ.ดร.ฐิติมดี อาพิทธนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา ฐิติระวีวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 8322

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อ. สนั่น เพ็งเหมือน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เนื้อหาวิทยานิพนธ์บทที่ 1 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
อย่างละ 1 ชุด

ด้วย นายอภิรอมิ ตาเยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการ
บริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส โดยมีอาจารย์ ผศ.ดร. จิตมดี อาพิทธานนท์ เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม
ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็น
ข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา จิตระวีวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 832

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน คุณ อามีเนาะ มามู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง อย่างละ 1 ชุด

ด้วย นายอิบรอฮิม ตาเยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส โดยมีอาจารย์ ผศ.ดร. จิตมดี อาพัทธนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา จิตธีระวิวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 8322

ภาคผนวก ข
ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง ให้กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างในการวิจัย โดยการใช้สูตร (Index of Congruence) IOC ซึ่งเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปโดยใช้สูตร(ชูศรี วงศ์รัตน์,2549:73)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

ซึ่งจะเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย สำหรับข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามจะนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งมีผลดังนี้

1. ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อมูลทั่วไป							
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

7	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
บทบาทในด้านศาสนา							
1	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
2	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
13	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
บทบาทในการศึกษา							
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

บทบาทในด้านการ

บริหารงาน

1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
10	+1	+1	+1	+1	0	5	0.8
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ปัญหา และแนวทางใน

การแก้ไข

1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

2. ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อมูลทั่วไป							
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
บทบาทในด้านศาสนา							
1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	3	0.6
11	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
12	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
บทบาทในการศึกษา							
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8

5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

บทบาทในด้านการ

บริหาร

1	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6
10	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ปัญหา และแนวทางใน

การแก้ไข

1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิจัย เรื่องบทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส มีดังนี้

ข้อ	เรื่อง	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
		α
1	บทบาทในด้านศาสนา	.919
2	บทบาทในด้านการศึกษา	.920
3	บทบาทในด้านการบริหาร	.920
รวม		.920

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข
พระราชบัญญัติ
การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม
พ.ศ. ๒๕๔๐

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

พระราชบัญญัติ
การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม
พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมัสยิดอิสลามและกฎหมายว่าด้วยการศาสนาอิสลาม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐
- (๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนาอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๘
- (๓) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนาอิสลาม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มัสยิด” หมายความว่า สถานที่ซึ่งมุสลิมใช้ประกอบศาสนกิจโดยจะต้องมี
ละหมาดวันศุกร์เป็นปกติ และเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลาม

“สัปบุรุษประจำมัสยิด” หมายความว่า มุสลิมที่คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
มีมติรับเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด และมีชื่ออยู่ในทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด แต่ผู้นั้นจะเป็น
สัปบุรุษเกินกว่าหนึ่งมัสยิดในเวลาเดียวกันไม่ได้

“อิหม่าม” หมายความว่า ผู้นำศาสนาอิสลามประจำมัสยิด

“คอเต็บ” หมายความว่า ผู้แสดงธรรมประจำมัสยิด

“บิหลั่น” หมายความว่า ผู้ประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
วัฒนธรรม* รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออก
กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับ
อำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจุฬาราชมนตรีคนหนึ่ง เพื่อเป็นผู้นำกิจการ
ศาสนาอิสลามในประเทศไทย

ให้นายกรัฐมนตรีนำชื่อผู้ที่จะดำรงตำแหน่งจุฬาราชมนตรีซึ่งได้รับความเห็นชอบ
จากกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทั่วประเทศขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
เป็นจุฬาราชมนตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาจุฬาราชมนตรีตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

ให้มีเงินอุดหนุนฐานะจุฬาราชมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ จุฬาราชมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นมุสลิมผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
 (๓) เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในศาสนาอิสลามเป็นอย่างดี
 (๔) เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามโดยเคร่งครัด
 (๕) เป็นผู้มีความสัมพันธ์อันดีกับทุกศาสนา
 (๖) เป็นผู้มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
 (๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 (๙) ไม่เป็นผู้ทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 (๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มาตรา ๘ จุฬาราชมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นต่อทางราชการเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม
 (๒) แต่งตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม
 (๓) ออกประกาศแจ้งผลการตรวจจันทรืตามมาตรา ๓๕ (๑๑) เพื่อกำหนดวันสำคัญทางศาสนา
 (๔) ออกประกาศเกี่ยวกับข้อวินิจฉัยตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

มาตรา ๙ จุฬาราชมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย
 (๒) ลาออก
 (๓) มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ จุฬาราชมนตรี กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรรมการอิสลามประจำจังหวัด และกรรมการอิสลามประจำมัสยิด มีสิทธิสวมเสื้อครุยและประดับเข็มพระปรมาภิไธย ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑ เมื่อเห็นสมควร กระทรวงศึกษาธิการอาจจัดตั้ง “อิสลามวิทยาลัย” ขึ้น เพื่อให้การศึกษาและอบรมทางวิชาการศาสนา วิชาการทั่วไป และวิชาชีพได้

หมวด ๒

การจัดตั้งและการเลิกมัสยิด

มาตรา ๑๒ การสร้าง การจัดตั้ง การย้าย การรวม การเลิก และการจดทะเบียน มัสยิด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดตั้ง การรวม และการเลิกมัสยิด ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ให้มัสยิดที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้แทนของมัสยิดในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่ง หรือหลายคนทำการแทนก็ได้

มาตรา ๑๔ มัสยิดที่เป็นนิติบุคคลอาจเลิกได้โดยการจดทะเบียนเลิกมัสยิดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

บรรดาทรัพย์สินของมัสยิดที่เลิกตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปยังมัสยิดที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ใกล้ที่สุด ถ้าไม่อาจทำได้ให้โอนไปยังมัสยิดที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ในลำดับถัดไป เว้นแต่เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ และผู้อุทิศให้ได้แสดงเจตนาไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๕ มัสยิดที่ได้จดทะเบียนแล้วให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดตามหมวด ๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันจดทะเบียน

หมวด ๓

คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยจุฬาราชมนตรีเป็นประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จังหวัดละหนึ่งคน และจากกรรมการอื่นซึ่งคัดเลือกโดยจุฬาราชมนตรีมีจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ถ้ามีเศษให้ปัดทิ้ง

การคัดเลือกผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และการคัดเลือกกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยตนเองเป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการ และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

มาตรา ๑๗ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ยกเว้น (๒) และ (๑๐)
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม* ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศาสนาอิสลามแก่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินและการจัดหาผลประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและมัสยิด

(๕) ออกระเบียบวิธีการดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๖) ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในจังหวัดที่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ในกรณีนี้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยจะมอบหมายให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ใกล้เคียงปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้

(๗) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามมาตรา ๔๑

(๘) จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับรายจ่ายของสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

(๙) ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม

(๑๐) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา และการศึกษาศาสนาอิสลาม

(๑๑) ประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในกิจการที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

(๑๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้มีการคัดเลือกเพื่อดำเนินการแต่งตั้งใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันครบกำหนดตามวาระ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๙ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้มีการคัดเลือกและดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่ว่างเหลือไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่คัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่พ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ในการประชุมคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยต้องมี กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการ ปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด แต่ถ้าเป็นมติให้กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง มติดังกล่าวต้องมีเสียง ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๒๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีฐานะ เป็นนิติบุคคลมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย โดยมี คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการที่เกี่ยวกับ บุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยอาจมีมติมอบหมายให้ กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ และให้เลขาธิการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่ง ประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการของสำนักงาน

หมวด ๔

คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

มาตรา ๒๓ จังหวัดใดมีราษฎรนับถือศาสนาอิสลามและมีมัสยิดตามมาตรา ๑๓ ไม่น้อยกว่าสามมัสยิด ให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยประกาศให้จังหวัดนั้นมี คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสามสิบคน

การคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้ อิหม่ามประจำมัสยิดในจังหวัดนั้นเป็นผู้คัดเลือก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ เลขานุการและตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ เลขานุการ และกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ กรรมการอิสลามประจำจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗
- (๒) เป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดในจังหวัดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวัน
คัดเลือก
- (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

มาตรา ๒๕ กรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี เมื่อ
ตำแหน่งกรรมการอิสลามประจำจังหวัดว่างลงให้มีการคัดเลือกกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับ
แต่วันที่ตำแหน่งว่าง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่ตำแหน่ง
กรรมการว่างลงก่อนถึงกำหนดตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และยังมีกรรมการเหลืออยู่ไม่
น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ได้รับการคัดเลือก จะไม่ให้มีการคัดเลือกกรรมการแทน
ตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่ง
ตนแทน

มาตรา ๒๖ ในจังหวัดที่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการมี
อำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับศาสนาอิสลามต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๒) กำกับดูแลและตรวจตราการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
ในจังหวัดและจังหวัดอื่นตามที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย
- (๓) ประนีประนอมหรือชี้ขาดคำร้องทุกข์ของสัปบุรุษประจำมัสยิดซึ่งเห็นว่าไม่ได้
รับความเป็นธรรมจากคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- (๔) กำกับดูแลการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้เป็นไปโดยเรียบร้อย
- (๕) พิจารณาแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- (๖) สอบสวนพิจารณาให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่งตาม
มาตรา ๔๐ (๔)
- (๗) สั่งให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพักหน้าที่ระหว่างถูกสอบสวน

(๘) พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การย้าย การรวม และการเลิกมัสยิด

(๙) แต่งตั้งผู้รักษาการแทนในตำแหน่ง อิหม่าม คอเต็บ และบิหลัน เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลง

(๑๐) ออกหนังสือรับรองการสมรสและการหย่าตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๑๑) ประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวและมรดกตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามเมื่อได้รับการร้องขอ

(๑๒) จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับ รายจ่าย ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และรายงานผลการดำเนินงานฐานะการเงินและทรัพย์สินให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยทราบปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

(๑๓) ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามในจังหวัด

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๕ กรรมการอิสลามประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่พ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ การประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้นำมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด โดยมีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดอาจมีมติมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ และให้เลขานุการคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการของสำนักงาน

หมวด ๕

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) อิหม่ามเป็นประธานกรรมการ

(๒) คอเต็บเป็นรองประธานกรรมการ

(๓) บิหลั่นเป็นรองประธานกรรมการ และ

(๔) กรรมการอื่นตามจำนวนที่ที่ประชุมสัจปุรุษประจำมัสยิดนั้นกำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน

ให้สัจปุรุษประจำมัสยิดซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป ประชุมกันคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง

ให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเลือกกรรมการตาม (๔) เป็นเลขานุการหนึ่งคน นายทะเบียนหนึ่งคน เทร่ญญิกหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

ให้ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นประธานในที่ประชุมสัจปุรุษประจำมัสยิด เพื่อดำเนินการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด แล้วเสนอคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๑ อิหม่าม คอเต็บ และบิหลั่น ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗

(๒) อ่านพระคัมภีร์อัลกุรอานได้ถูกต้อง

(๓) สามารถนำในการปฏิบัติศาสนกิจได้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๔) มีความสามารถแสดงธรรมได้

(๕) เป็นสัจปุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือก

อิหม่าม คอเต็บ และบิหลั่น ไม่ถือเป็นนักพรตหรือนักบวช

การพ้นจากตำแหน่งของ อิหม่าม คอเต็บ และบิหลั่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๒ กรรมการตามมาตรา ๓๐ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗
- (๒) เป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้ว ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือก
- (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่มีมัสยิดนั้นตั้งอยู่ ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือก

มาตรา ๓๓ เมื่อตำแหน่งอิหม่าม คอเต็บ หรือบิหลัน ว่างลง ให้นำวิธีการตามที่บัญญัติในมาตรา ๓๐ มาใช้เพื่อดำเนินการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง

มาตรา ๓๔ กรรมการตามมาตรา ๓๐ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลง ให้นำวิธีการตามที่บัญญัติในมาตรา ๓๐ มาใช้เพื่อดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง เว้นแต่ตำแหน่งกรรมการดังกล่าวว่างลงเนื่องจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ (๔) และผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง ได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๔๑ ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้นับแต่วันที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีมติ

ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนถึงกำหนดตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บำรุงรักษามัสยิดและทรัพย์สินของมัสยิดให้เรียบร้อย
- (๒) วางระเบียบปฏิบัติภายในของมัสยิดเพื่อให้การดำเนินงานของมัสยิดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๓) ปฏิบัติตามคำแนะนำชี้แจงของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในเมื่อไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามและกฎหมาย
- (๔) สนับสนุนสัปบุรุษในการปฏิบัติศาสนกิจ ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางที่ชอบตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๕) พิจารณามีมิตรรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด

(๖) อำนาจความสะดวกและอบรมสั่งสอนให้สัปบุรุษประจำมัสยิดปฏิบัติศาสนกิจ โดยถูกต้องเคร่งครัด

(๗) ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสัปบุรุษประจำมัสยิดเมื่อได้รับการร้องขอ

(๘) จัดให้มีและรักษาสมุดทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด และตรวจตราแก้ไขเพิ่มเติมสมุดทะเบียนดังกล่าวให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

(๙) จำหน่ายชื่อสัปบุรุษประจำมัสยิดออกจากทะเบียน เมื่อได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าผู้นั้นกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๑๐) จัดให้มีทะเบียนทรัพย์สิน เอกสาร และบัญชีรายรับรายจ่ายของมัสยิดให้ถูกต้องตรงความเป็นจริง และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และทรัพย์สินของมัสยิด แล้วรายงานให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

(๑๑) ดูแลวงจันทร์และแจ้งผลการดูแลวงจันทร์ต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

(๑๒) ส่งเสริมการศึกษาและจัดกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

มาตรา ๓๖ สัปบุรุษประจำมัสยิดผู้ถูกจำหน่ายชื่อตามมาตรา ๓๕ (๙) มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ประกาศให้จำหน่ายชื่อออกจากทะเบียน และให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องคัดค้าน มติของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้เป็นที่สุด

การยื่นคำร้องคัดค้านและการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๗ อิมามมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๒) ปกครองดูแลและแนะนำเจ้าหน้าที่ของมัสยิดให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เรียบร้อย

(๓) แนะนำให้สัปบุรุษประจำมัสยิดปฏิบัติให้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามและกฎหมาย

(๔) อำนาจความสะดวกแก่มุสลิมในการปฏิบัติศาสนกิจ

(๕) สั่งสอนและอบรมหลักธรรมทางศาสนาอิสลามแก่บรรดาสัปบุรุษประจำมัสยิด

มาตรา ๓๘ คอเต็บมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในการแสดงธรรมแก่สัปบุรุษประจำมัสยิด

มาตรา ๓๙ บิหลันมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในการประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา

มาตรา ๔๐ กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ครบกำหนดวาระตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง สำหรับกรรมการอื่นตามมาตรา ๓๐ (๔) ในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒

(๕) สัปบุรุษประจำมัสยิดตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง จำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดขอให้พ้นจากตำแหน่ง และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยแล้วมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสอบสวนแล้วเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มัสยิด หรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือดำเนินกิจการของมัสยิดไปในทางไม่สงบเรียบร้อย หรือขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม หรือกระทำการอันอาจเสื่อมเสียประโยชน์ของมัสยิด และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดวินิจฉัยแล้วมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่สอบสวนแล้วเห็นว่าพฤติกรรมแห่งความผิดที่ได้กระทำยังไม่ถึงขั้นให้พ้นจากตำแหน่ง คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดอาจวินิจฉัยให้ภาคทัณฑ์ไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๔๑ กรรมการอิสลามประจำมัสยิดซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ (๔) (๕) และ (๖) มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง และให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยพิจารณา

วินิจฉัยให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องคัดค้าน มติของคณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทยให้เป็นที่สุด

การยื่นคำร้องคัดค้าน และการวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๔๒ การประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้นำมาตรา ๒๑ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งจุฬาราชมนตรีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕

ให้กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและกรรมการอิสลามประจำจังหวัดซึ่ง ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งต่อไปอีกสองปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๐

มาตรา ๔๔ ให้มัสยิดซึ่งได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นมัสยิดตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ให้ “อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย” ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราช กฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๘ เป็นอิสลามวิทยาลัยตาม พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตาม พระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๘ ให้ใช้บังคับโดยอนุโลมก่อนจนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และ คำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๕๔๘ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๒๐ ในพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก้ไขคำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีกรณีแก้ไขบทบัญญัติต่างๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไป

เป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับกร โอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

สืบค้นจาก (ออนไลน์) : [http:// www.thailandlawyercenter.com](http://www.thailandlawyercenter.com) [15 สิงหาคม 2555]

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข
คำศัพท์ในงานวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

คำศัพท์ในงานวิจัย

กัลิมะห์สหาอะห์ หมายถึง คำที่บัญญัติตนก่อนที่จะเป็นมุสลิม

กิตาบ หมายถึง หนังสือ

กีรออาตี หมายถึง การเรียนการสอนอัล-กุรอาน

เกาะฎอ-เกาะดร์ หมายถึง การกำหนดศกาวการณ์ของอัลลอฮ์ สิบหามะฮะอะอะลาในทุกสรรพสิ่งในจักรวาลและพื้นแผ่นดิน

ขนมอาซุรอ หมายถึง การเอา ข้าว ถั่ว งา และผลไม้บางชนิดมากวนเป็นอาหาร

คุตบะห์ หมายถึง การเทศนาธรรมโดยผู้ทรงความรู้

เกาะลีพะฮ หมายถึง ตัวแทน ผู้มีอำนาจปกครอง

ซารีอะฮ หมายถึง กฎหมายอิสลาม

ชะกาต หมายถึง สิ่งที่มนุษย์ต้องจ่ายออกไปให้กับผู้ที่มีสิทธิรับชะกาต

ชะกาตฟิตเราะห์ หมายถึง ผู้ที่เป็นมุสลิมทุกคนจำเป็นต้องจ่ายชะกาตฟิตเราะห์

ซาเยะห์ หมายถึง บทสุนทรพจน์ที่เป็นภาษามลาอู

ซุรอ หมายถึง การปรึกษาหารือ

ญาลียะฮ หมายถึง สภาพของสังคมมีแต่ความมั่งงายและความป่าเถื่อน

ดะวะห์ หมายถึง เชิญชวนให้กระทำความดี (การเผยแพร่ศาสนา)

ดาร์ุสสลาม หมายถึง สภาพของสังคมมีความสันติสุขโดยใช้บทบัญญัติแห่งอิสลาม

ดูอาฮู หมายถึง การวิงวอน การขอพรต่ออัลลอฮ์ สิบหามะฮะอะอะลา

ตะวัคกุล หมายถึง การมอบหมาย

ตัญญูวิด หมายถึง เป็นหลักการอ่าน อัล-กุรอาน

ตัฟเซาะห์อัล-กูรออัน หมายถึง การอธิบายความหมายของอัล-กูรออัน

นบี หมายถึง ผู้ที่ได้รับโองการจากอัลลอฮ์ สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ เพื่อนำไปปฏิบัติเป็นการเฉพาะตัวเองไม่มีหน้าที่ต้องเผยแพร่ต่อบุคคลทั่วไป

บบอ หมายถึง โต้ะครุ

มุมิน หมายถึง ผู้ศรัทธาในศาสนาอิสลาม

มุสลิมะห์ หมายถึง ผู้หญิงที่นับถือศาสนาอิสลาม

มูอาตาะบะห์ หมายถึง ความรับผิดชอบตรวจสอบได้

รูกุ่น หมายถึง กฎที่ต้องปฏิบัติ

เราะฮูล หมายถึง ผู้ที่ได้รับโองการจากอัลลอฮ์ สُبْحَانَ سُبْحَانَ สُبْحَانَ ให้นำบทบัญญัติมาเผยแพร่แก่ปวงมนุษย์ทั่วไป ดังนั้น เราะฮูลทุกท่านจึงเป็นนบี แต่คนบางท่านอาจไม่ได้เป็นเราะฮูล

ละหมาดตอรอเวะ หมายถึง การละหมาดหลังวัคตอูชา ซึ่งมีเฉพาะในเดือนรอมฎอนเท่านั้น

ละหมาดญุมอะ หมายถึง การละหมาดร่วมที่มีสยิด

วัคต หมายถึง เวลาในการละหมาด

วันกียามะฮ์ หมายถึง วันแห่งการฟื้นคืนชีพ

วาญิบ หมายถึง จำเป็น

ค็อลลัลลอฮูอะลัยฮิอะลัลลัม หมายถึง ขอความจำเริญและความสันติจงมีแต่ท่าน

สุนนะ หมายถึง การปฏิบัติตามท่านนบีมุฮัมมัด ค็อลลัลลอฮูอะลัยฮิอะลัลลัม ทุกกรณี อย่างเช่น การใช้ชีวิตประจำวัน

สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ หมายถึง มหาบริสุทธิ์ ผู้ทรงไว้ซึ่งความสูงสุดเป็นคำสรรเสริญพระเจ้าหลังจากกล่าวนามพระองค์

หะดีษ หมายถึง คำพูด การประพฤติ ปฏิบัติ จริยวัตร ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม

หะรอม หมายถึง สิ่งที่เป็นข้อห้ามต่างๆ

หาสนะฮ หมายถึง ประเภท

อาคีเราะห์ หมายถึง วันสุดท้ายของสรรพสิ่งในโลก

อะมานะห์ หมายถึง ความรับผิดชอบ

อัล-อะมีน หมายถึง ผู้ไว้วางใจได้หรือผู้ซื่อสัตย์

อาซาน หมายถึง การประกาศให้รู้ว่า เข้าสู่เวลาของการละหมาดแล้วและเชิญชวนให้มาทำละหมาดร่วมกัน

อานซิด หมายถึง การขับร้องบทเพลงที่เกี่ยวกับการศรัทธา การทำความดี

อิกมะฮ หมายถึง การประกาศให้เริ่มพิธีการละหมาด

อิหม่าม ความถึง ผู้นำ หัวหน้า

อิติกาฟ หมายถึง ใช้เวลาในช่วงสิบวันสิบคืนสุดท้ายของเดือนรอมฎอน โดยอยู่ในมัสยิดและมีเจตนาเพื่ออัลลอฮ์สุบหะฮะอะลา

อูลามะฮ หมายถึง เป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ในด้านศาสนาและมีความรู้ในด้านทั่วไป หรือเป็นปราชญ์ของอิสลาม เช่น อิมามฮานาฟี อิมามฮัมบาลี อิมามชาฟีอี อิมามมาลีกี อิบน์ซึนา และอิบนุกอนดูน เป็นต้น

ฮารีรายอ หมายถึง วันอีดซึ่งเป็นวันสำคัญของศาสนาอิสลาม โดยมี 2 วัน คือ วันอีดอัลฟิตรี และวันอีดอัลอัคฮา

อิจเราะห์ หมายถึง การอพยพของท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จากนครมักกะฮ์ไปยังเมืองยัรียบ (มะดีนะฮ) และการอพยพครั้งนี้เองที่ถูกกำหนดให้เป็นจุดเริ่มต้นของศักราชแห่งอิสลาม